

Het gevecht van de meesters

Over de heilige Drievuldigheid heeft meester Roscelinus uit Compiègne de volgende probleemstelling geformuleerd: als de drie personen van de Godheid slechts één zaak zijn en niet drie zaken elk voor zich, zoals drie engelen of drie zielen, maar wel met een volledig identieke wil en macht, dan zijn ook de Vader en de Heilige Geest vleesgeworden met de Zoon. Dat is in strijd met hoe de heilige Augustinus de Drievuldigheid en haar eenheid heeft gekarakteriseerd, namelijk in gelijkenis met de zon, die één en dezelfde zaak is, maar waarmee warmte en glans onverbrekkelijk verbonden zijn.

Meester Roscelinus komt uit de school van meester Johannes Grammaticus, die de studie van de woorden loskoppelt van de studie van de werkelijkheid waarnaar zij verwijzen. Hun streven is het bereiken van grammaticale correctheid in het taalgebruik over God. Zij houden bijvoorbeeld vol dat geen enkele zaak uit delen bestaat, maar dat delen op dezelfde manier moeten worden toegeschreven als soorten, namelijk louter en alleen als benamingen.

Meester Abaelardus brengt daar tegenin dat deze meesters schaamteloos de gewijde studies ontoren. Zij zijn immers gedwongen de passage waarin staat dat de Heer een deel van een geroosterde vis at uit te leggen alsof de Heer een deel van het woord 'geroosterde vis' at en niet een deel van de vis zelf.

Meester Roscelinus beschouwt deze aanval als 'woordenbraaksel'.

